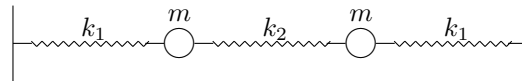

Kmity, vlny, optika 2005/2006 – příklady nahrazující účast na cvičení

1. Určete amplitudu a počáteční fázi kmitů, je-li časová závislost výchylky $x(t) = 2 \text{ m} \cos(5 \text{ s}^{-1} \cdot t) + 3 \text{ m} \sin(5 \text{ s}^{-1} \cdot t)$. Dále určete periodu a maximální rychlost.
2. Odvoďte vztah pro výchylku oscilátoru tvořeného závažím na pružině. Ukažte, že celková energie oscilátoru se zachovává.
3. V elektrickém obvodu je zapojen kondenzátor s kapacitou C a cívka s indukčností L . V čase $t_0 = 0$ je kondenzátor nabit nábojem Q_0 , proud protékající obvodem je nulový. Určete časovou závislost náboje na kondenzátoru.
4. Najděte poměr výchylek ve dvou po sobě následujících maximech pro slabě tlumené matematické kyvadlo s délkou závěsu l . Proti pohybu působí odporová síla $F = -bv$.
5. V elektrickém obvodu je zapojen kondenzátor s kapacitou C , cívka s indukčností L a zdroj střídavého napětí s amplitudou U_0 . Amplituda proudu protékajícího obvodem je I_0 . Určete frekvenci zdroje.
6. Určete vlastní frekvence a kmitové módy soustavy na obrázku.

7. Ukažte, že každá funkce $f(x - ct)$ nebo $g(x + ct)$ mající druhou derivaci je řešením vlnové rovnice $c^2 u_{xx} = u_{tt}$
8. Zvuková vlna ve vzduchu je popsána rovnicí

$$u_x(x, t) = 0,5 \text{ mm} \sin \left[\frac{x - 5 \text{ m}}{3,5 \text{ m}} + 600 \text{ s}^{-1} \cdot t \right].$$

Určete amplitudu, vlnovou délku, periodu, úhlovou frekvenci, fázovou rychlost vlnění a amplitudu rychlosti kmitavého pohybu molekul vzduchu. Kterým směrem se vlna šíří? Jde o vlnu příčnou, nebo podélnou?

9. Fázová rychlost vlnění v napjaté struně je $c = \sqrt{T/\mu}$. Struna má délku $l = 33 \text{ cm}$, lineární hustotu hmotnosti $\mu = 0,4 \text{ g} \cdot \text{m}^{-1}$ a má být naladěna na frekvenci $f = 660 \text{ Hz}$. Jakou silou T má být struna napjata?
10. Průměr laserového svazku o výkonu $P = 50 \text{ mW}$ je $d = 4 \mu\text{m}$. Určete intenzitu a hustotu energie záření.
11. Kolik fotonů emituje za 5 s žárovka s příkonem 60 W a účinností 3%, je-li vlnová délka vyzařovaného světla 500 nm?
12. Odvoďte z Maxwellových rovnic vlnovou rovnici pro šíření světla ve vakuu.
13. Najděte kritický a Brewsterův úhel pro přechod světla z vody do vzduchu a ze vzduchu do vody. Index lomu vody je $n = 1,33$.
14. Jaký je poměr intenzity světla prošlého skleněným oknem s indexem lomu $n = 1,52$ k intenzitě světla dopadajícího na okno?
15. V jistém uspořádání Youngova interferenčního pokusu je vzdálenost šěrbin 0,2 mm a interferenční jev pozorujeme na stínítku ve vzdálenosti 0,5 m. Jaká je vlnová délka použitého záření, je-li vzdálenost sousedních maxim 5 mm?

16. Určete rozložení intenzity světla na stínítku při difrakci na čtvercovém otvoru ve Fraunhoferově aproximaci.
17. Jaká musí být vzdálenost objektůna povrchu Země, aby byly rozlišitelné z letadla letícího ve výšce 10 km okem s průměrem pupily 3 mm ve světle s vlnovou délkou 550 nm?
18. Jaká je nejmenší vzdálenost mezi předmětem a jeho obrazem, vytvořeným spojkou s optickou mohutností 5 dioptrií?
19. Keplerův hvězdářský dalekohled má objektiv ohniskové vzdálenosti 42 cm a okulár ohniskové vzdálenosti 1,4 cm. Jak dlouhý je dalekohled a jaké je jeho úhlové zvětšení?